

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/47/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2110229744
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Barcajová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2012:2110229744.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Barcajovej a členiek senátu JUDr. Márie Klepancovej a JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD., v právnej veci žalobcu: Wüstenrot poisťovňa, a.s., IČO: 31 383 408, Karadžičova 17, Bratislava, zastúpený advokátom Mgr. Miroslavom Vilímom, Michalská 9, Bratislava, proti žalovanej: F. T., rod. H., nar.XX.XX.XXXX, W. XXXX/X, C., o zaplatenie 177,68 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 10C/73/2011-60 zo dňa 6. októbra 2011 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa mení tak, že žalobu zamietá.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej náhradu trov tohto konania vo výške 33 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 177,68 eura s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne od 29.01.2009 do zaplatenia do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a tiež náhradu trov konania v sume 107,92 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku k rukám právneho zástupcu žalobcu Mgr. Miroslava Vilíma. V odôvodnení uviedol, že na základe výsledkov dokazovania dospel k záveru, že návrh bol podaný dôvodne. Medzi účastníkmi konania bola uzatvorená poisťná zmluva, na základe ktorej povinnosťou žalovanej bolo platiť dohodnuté poisťné vo výške 6.700,-Sk ročne v štvrtročných splátkach vo výške 1.675,-Sk ku dňu 28.03., 28.06., 28.09., 28.12. Žalovaná si svoju povinnosť zaplatiť dohodnutú štvrtročnú splátku poisťného vo výške 1.675,-Sk ku dňu 28.12.2007 nesplnila riadne a včas z dôvodu, že žalobca jej neposlal príslušný poštový poukaz. Podaniami zo dňa 25.02.2008 a zo dňa 09.03.2008 požiadala žalovaná o reaktiváciu poisťnej zmluvy, ktorým žiadostiam žalobca vyhovel, nakoľko nezaplatenie štvrtročnej splátky poisťného za obdobie od 28.12.2007 do 27.03.2008 spôsobil jeho zamestnanec. Dňa 10.04.2008 zaplatila žalovaná štvrtročnú splátku poisťného vo výške 1.675,-Sk za obdobie od 28.12.2007 do 27.03.2008. Predmetom sporu bola predovšetkým otázka, kedy nastal zánik poistenia z poisťnej zmluvy zo dňa 26.03.2007. Žalovaná tvrdila, že poistenie zaniklo ku dňu 28.01.2008 a považovala celú záležitosť za vybavenú, avšak ona sama dvakrát po tomto dátume žiadala o reaktiváciu poisťnej zmluvy podaním zo dňa 25.02.2008 a zo dňa 09.03.2008, ktorým žiadostiam žalobca vyhovel podaním zo dňa 25.04.2008. Navyše žalovaná zaplatila dňa 10.04.2008 štvrtročnú splátku za obdobie od 28.12.2008 do 27.03.2008, čím sama potvrdila jej záujem o obnovenie poisťnej zmluvy. Ak teda v dôsledku konsenzu oboch účastníkov došlo k reaktivácii poisťnej zmluvy, nemožno usudzovať na zánik poistenia ku dňu 28.01.2008. Poistenie pokračovalo riadne aj po dátume 28.01.2008 a povinnosťou žalovanej bolo naďalej platiť dohodnuté poisťné v štvrtročných splátkach znížených žalobcom na sumu 52,81 eura. Štvrtročné splátky poisťného splatné dňa 28.03.2008, dňa 28.06.2008, dňa 28.09.2008 a dňa 28.12.2008 žalovaná už nezaplatila, čo znamená, že v zmysle § 9 ods. 4 zákona číslo 381/2001 Z. z.

o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov poistenie zaniklo do jedného mesiaca od dátumu splatnosti poistného dňa 28.12.2008, t. j. dňa 28.01.2009. Požadovaná suma 177,68 eura predstavuje dlžné poistné za obdobie od 28.03.2008 do 28.01.2009 (3 štvrtročné splátky poistného od 28.3.2008 do 27.12.2008 v sume 158,43 eura a poistné od 28.12.2008 do 28.1.2009 v sume 19,25 eura). Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov tak považoval súd požiadavku žalobcu na zaplatenie sumy 177,68 eura za opodstatnenú. Vzhľadom k tomu, že žalovaná sa ocitla s plnením poistného, t. j. peňažného dlhu, v omeškaní, bol žalobca oprávnený od nej požadovať aj zaplatenie úrokov z omeškania odo dňa nasledujúceho po jeho splatnosti, teda odo dňa nasledujúceho po zániku poistenia od 29.01.2009. Nakoľko žalobca v konaní požadoval zaplatenie úrokov z omeškania v nižšej výške (8,50 % ročne zo sumy 177,68 eura od 29.01.2009 do zaplatenia) ako by mu patrilo, pričom výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky k tomuto dňu bola 2,00 %, čo znamená opodstatnenosť nároku na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 10 % ročne (8,00 % + 2,00 %), súd viazaný návrhom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania v požadovanej výške 8,50 % ročne zo sumy 177,68 eura od 29.01.2009 do zaplatenia. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 142 ods. 1 OSP a vo veci plne úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v sume 107,92 eura, čo predstavuje náhradu sumy 16,50 eura vynaloženej na zaplatenie súdneho poplatku z návrhu a náhradu trov právneho zastúpenia za 3 úkony právnej služby á 18,26 eura (prevzatie a príprava zastúpenia dňa 15.12.2010, písomné podanie na súd - návrh zo dňa 16.12.2010, písomné podanie na súd - vyjadrenie zo dňa 3.10.2011) podľa § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z., 2-krát režijný paušál á 7,21 eura a 1-krát režijný paušál á 7,41 eura podľa § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z., 19 % DPH v sume 9,68 eura (19 % z odmeny za úkony právnej služby a z režijného paušálu do 31.12.2010, t. j. 50,94 eura x 0,19) podľa § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z. a 20 % DPH v sume 5,13 eura (20 % z odmeny za úkony právnej služby a z režijného paušálu od 1.1.2011, t. j. 25,67 eura x 0,20) podľa § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z., ktorú prisúdenú náhradu trov konania je odporkyňa povinná podľa ustanovenia § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku zaplatiť právnomu zástupcovi žalobcu.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná a žiadala o zmenu napadnutého rozsudku tak, že súd žalobu zamietne a žalobcu zaviazne zaplatiť žalovanej náhradu trov konania pozostávajúcich zo zaplatených súdnych poplatkov. Ako dôvody podania odvolania uviedla, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Za nesprávne považuje skutkové zistenie súdu prvého stupňa, že došlo k reaktivácii pôvodnej poistnej zmluvy. Je pravdou, že opakovane žiadala o reaktiváciu poistnej zmluvy, pričom k jej zániku nedošlo jej vinou, žalobca jej však opakovane oznámil, že poistná zmluva zanikla. Vzhľadom na zákonnú povinnosť mať motorové vozidlo poistené dňa 28.03.2008 uzavrela nové zákonné zmluvné poistenie s inou poisťovňou. Nakoľko si bola vedomá skutočnosti, že žalobcovi je potrebné uhradiť dlžnú sumu 595 Sk, ktorú žiadal ako pomernú časť poistného ku dňu, kedy poistenie zodpovednosti zaniklo, t. j. do 28.01.2008, ako aj skutočnosti, že obdobie od 29.01.2008 do 27.03.2008 ostáva nepokryté žiadnou sumou určenou na poistenie vozidla, pre istotu uhradila dňa 10.04.2008 celú sumu zodpovedajúcu poistnému za 3 mesiace (1.675 Sk). Z opatrnosti uhradila vyššiu sumu, ako navrhovateľ žiadal, ale chcela mať istotu, že poistným má pokrytú celú dobu vlastníctva motorového vozidla. Až v máji 2008 jej bolo doručené ospravedlnenie žalobcu a oznámenie o obnovení pôvodnej poistnej zmluvy. Nakoľko v uvedenom čase už mala uzatvorené poistenie v inej poisťovni, vrátila žalobcovi ním zaslanú dokumentáciu vrátane zelenej a bielej karty a poštovej poukážky, ktoré preškrtila a uviedla na nich dátum zániku poistnej zmluvy. Súd prvého stupňa nesprávne považoval doplatenie dlžného poistného spolu so sumou na prekrytie obdobia od 29.01.2008 do 27.03.2008 za súhlasný prejav s pokračovaním poistenia u žalobcu. Nesprávne právne posúdenie veci videla v tom, že súd prvého stupňa bez ďalšieho konštatoval reaktiváciu - obnovenie pôvodnej poistnej zmluvy, pričom ani platná právna úprava ani všeobecné poistné podmienky žalobcu neupravujú a teda ani nepripúšťajú obnovenie pôvodnej poistnej zmluvy. Rozoznávajú len vznik, zmenu a zánik. Žalobca mal zákonnú možnosť len ponúknuť uzatvorenie novej poistnej zmluvy. Prvostupňový súd ničím neodôvodnil, na základe akého ustanovenia mohlo dôjsť k reaktivácii pôvodnej poistnej zmluvy, ktorá nebola účinná od 28.01.2008. Navyše neexistoval ani konsenzus oboch účastníkov konania v rovnakom čase.

Žalobca sa k odvolaniu žalovanej nevyjadril, odvolací návrh nepodal.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej len OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 OSP), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 OSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému bol tento opravný prostriedok prípustný, preskúmal vec podľa ust. § 212 ods. 1 a 2 OSP, posúdil v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa nie je vecne správny. Senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov 3:0, t.j. jednohlasne (§ 3 ods. 9 veta tretia z. č. 757/2004 Z. z.).

Odvolací súd vo veci rozhodol podľa § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keďže vec bola ústne prejednaná pred súdom prvého stupňa a v odvolacom konaní nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a nariadenie pojednávania nevyžaduje ani dôležitý verejný záujem.

Podľa § 220 OSP odvolací súd rozhodnutie zmení, ak nie sú podmienky na jeho potvrdenie (§ 219) ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Predmetom konania na súde prvého stupňa je zaplatenie sumy 177,68 eura s príslušenstvom z titulu nezaplateného poistného za obdobie od 28.03.2008 do 28.01.2009 (3 štvrťročné splátky poistného od 28.03.2008 do 27.12.2008 v sume 158,43 eura a poistné od 28.12.2008 do 28.01.2009 v sume 19,25 eura). Žalovaná sa v odvolaní domáha zmeny napadnutého rozsudku tak, že žaloba bude zamietnutá, a to z dôvodu, že poistenie zaniklo ešte dňa 28.01.2008.

Podľa § 801 ods. 2 Občianskeho zákonníka poistenie zanikne aj tak, že poistné za ďalšie poistné obdobie nebolo zaplatené do jedného mesiaca odo dňa doručenia výzvy poisťovateľa na jeho zaplatenie, ak nebolo poistné zaplatené pred doručením tejto výzvy. Výzva poisťovateľa obsahuje upozornenie, že poistenie zanikne, ak nebude zaplatené. To isté platí, ak bola zaplatená len časť poistného.

Podľa § 9 ods. 4 zákona 381/2001 Z.z. o povinnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistenie zodpovednosti zanikne tiež, ak poistné nebolo zaplatené do jedného mesiaca od dátumu jeho splatnosti, ak pre takýto prípad nebola v poistnej zmluve dohodnutá dlhšia lehota pre zánik poistenia zodpovednosti. Poistenie zodpovednosti zanikne uplynutím tejto lehoty.

Všeobecná úprava poistných zmlúv sa nachádza v Občianskom zákonníku, poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je osobitne upravené v zákone 381/2001 Z.z. o povinnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ustanovenie § 2 zákona 381/2001 Z.z. zakotvuje subsidiárnu pôsobnosť ustanovení Občianskeho zákonníka, teda ustanovenia Občianskeho zákonníka sa použijú, ak zákon 381/2001 Z.z. neobsahuje odchylnú úpravu.

Zánik zmluvy týkajúcej sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je upravený v § 9 zákona 381/2001 Z.z. V zmysle ods. 4 tohto ustanovenia poistenie zodpovednosti zanikne tiež, ak poistné nebolo zaplatené do jedného mesiaca od dátumu jeho splatnosti, ak pre takýto prípad nebola v poistnej zmluve dohodnutá dlhšia lehota pre zánik poistenia zodpovednosti. Poistenie zodpovednosti zanikne uplynutím tejto lehoty. Na rozdiel od úpravy podľa Občianskeho zákonníka sa nevyžaduje výzva poisťovateľa na zaplatenie poistného. V zmysle čl. 4 bodu 7 Všeobecných poistných podmienok, ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou predmetnej poistnej zmluvy, poistenie zanikne, ak poistné nebolo zaplatené do 1 mesiaca od dátumu splatnosti, v prípade platenia poistného v štvrťročných splátkach do jedného mesiaca od splatnosti celého poistného. V zmysle čl. 5 bodu 5 Všeobecných poistných podmienok v prípade dohodnutia štvrťročných splátok celé poistné je splatné v deň splatnosti poslednej splátky.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že predmetná poistná zmluva bola uzatvorená dňa 26.03.2007 s tým, že ako začiatok poistenia bol dohodnutý deň 28.03.2007 s poistným obdobím 1 rok a poistné sa bude platiť v štvrťročných splátkach, ktoré budú splatné dňa 28.03., 28.06., 28.09. a 28.12.

Žalovaná zaplatila štvrtročné splátky splatné dňa 28.03., 28.06. a 28.09. Splátku splatnú dňa 28.12.2007 nezaplatila, nakoľko jej žalobca neposlal poštový poukaz. Nakoľko išlo o poslednú splátku poistného, v zmysle čl. 5 bodu 5 Všeobecných poistných podmienok sa stalo splatným celé poistné, a to dňa 28.12.2007. Od tohto dňa v zmysle § 9 ods. 4 zákona 381/2001 Z.z. začala plynúť lehota v trvaní 1 mesiaca na zaplatenie poistného, nezaplatením poistného v tejto lehote došlo k zániku poistenia. Plynutie 1-mesačnej lehoty na zaplatenie poistného môže pretrhnúť len zaplatenie dlžného poistného pred jej uplynutím. Ak raz táto lehota márne uplynula (bez zaplatenia poistného) a poistenie zaniklo, zaniknutú poistnú zmluvu nemožno obnoviť ani dodatočným zaplatením poistného. Účastníci zmluvy by sa mohli dohodnúť na predĺžení lehoty na zaplatenie dlžného poistného, avšak táto dohoda by musela byť uzavretá písomne a najneskôr posledný deň pôvodne dohodnutej lehoty. Ak po zániku poistenia by účastníci chceli v zmluve predsa len pokračovať, museli by uzavrieť novú poistnú zmluvu. Nakoľko žalovaná poistenie nezaplatila ani v 1 mesačnej lehote odo dňa 28.12.2007 (posledným dňom lehoty bol deň 28.01.2012), poistenie zaniklo jej uplynutím a to dňa 29.01.2008. Ako je vyššie uvedené poistenie po jeho zániku nemožno obnoviť, je potrebné skúmať, či medzi účastníkmi nevznikla nová poistná zmluva.

Podľa § 792 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka na uzavretie poistnej zmluvy je potrebné, aby bol návrh prijatý v lehote, ktorú určil navrhovateľ, a ak ju neurčil, do jedného mesiaca odo dňa, keď druhý účastník návrh dostal. Poistná zmluva je uzavretá okamihom, keď navrhovateľ dostane oznámenie o prijatí svojho návrhu. Návrh poistiteľa možno prijať tiež zaplatením poistného vo výške uvedenej v návrhu, ak sa tak stane v lehote podľa odseku 1; poistná zmluva je v takom prípade uzavretá, len čo bolo poistné zaplatené.

Vznik poistnej zmluvy vyžaduje existenciu návrhu na uzavretie poistnej zmluvy a jeho prijatie (akceptáciu). Ako pre návrh na uzavretie zmluvy, tak pre jeho prijatie predpisuje zákon písomnú formu. Právotvornou skutočnosťou zakladajúcou vznik poistnej zmluvy je včasné, úplné a bezpodmienečné prijatie návrhu poisťovateľa tým, komu je tento návrh určený (poisťníkom). Výnimka z písomnej formy sa pripúšťa pre prijatie návrhu na uzavretie poistnej zmluvy, ktorý podal poisťovateľ, a to ustanovením § 792 ods. 2 OZ, podľa ktorého na prijatie takého návrhu stačí, aby bolo zaplatené poistné vo výške uvedenej na návrhu a v lehote, počas ktorej je poisťovateľ svojím návrhom viazaný. Poistná zmluva je v takomto prípade uzavretá, len čo bolo poistné zaplatené v rovnakej sume, akú obsahoval návrh na jej uzavretie.

Z vykonaného dokazovania ďalej vyplýva, že listom zo dňa 15.12.2008 oznámil žalobca žalovanej, že zmluva o poistení zodpovednosti zanikla dňa 28.01.2008, na čo žalovaná reagovala listom zo dňa 25.02.2008 a žiadala o reaktiváciu poistnej zmluvy. Žalobca však v liste zo dňa 29.02.2008 trval na svojom stanovisku o zániku poistenia. V liste zo dňa 09.03.2008 žalovaná uviedla, že poistnú zmluvu považuje za platnú a žiada o zaslanie poštového poukazu na uhradenie poistného. Dňa 10.04.2008 žalovaná uhradila poistné vo výške 1.675 Sk. V liste zo dňa 25.04.2008 sa žalobca žalovanej ospravedlnil za svoj chybný postup a oznámil žalovanej, že vyhovel jej žiadosti o obnovenie zmluvy a následne jej bude zaslaný poštový poukaz na zaplatenie poistného ako aj zelená a biela karta.

Žiadny z týchto úkonov však nemožno považovať za návrh na uzatvorenie novej zmluvy a jeho následnú akceptáciu. Žalovaná sa síce domáhala reaktivácie zmluvy a dňa 10.04.2008 aj zaplatila poistné za obdobie od 28.12.2007 do 27.03.2008, avšak v tom čase žalobca ako poisťovateľ trval na zániku zmluvy. Trvanie žalovanej na reaktivácii poistnej zmluvy by bolo možné považovať za návrh na uzatvorenie zmluvy, avšak žalobca tento návrh písomne neprijal. Nemožno teda povedať, že by došlo ku konsenzu strán ohľadom uzatvorenia novej zmluvy. Žalovaná síce dňa 10.04.2008 zaplatila splátku poistného, ale tento úkon nemožno považovať za konkludentné uzatvorenie poistnej zmluvy v zmysle § 792 ods. 2 OZ, nakoľko žalobca ako poisťovateľ jej uzatvorenie zmluvy neponúkal. V čase keď žalobca oznámil žalovanej, že vyhovuje jej žiadosti o reaktiváciu poistnej zmluvy (25.04.2008), už žalovaná o uzatvorenie poistnej zmluvy nemala záujem, pretože mala uzatvorenú poistnú zmluvu u iného poisťovateľa, čo žalobcovi aj oznámila, teda zase nedošlo ku konsenzu o uzatvorení novej poistnej zmluvy. Vzhľadom na tieto okolnosti možno uzavrieť, že nedošlo k vzniku novej poistnej zmluvy.

Keďže pôvodná poistná zmluva zanikla dňa 29.01.2008, nová poistná zmluva nevznikla a žalovaná zaplatila žalobcovi viac, ako mu dlžila na poistnom (namiesto 595 Sk zaplatila 1.685 Sk), nie je žaloba žalobcu dôvodná.

Odvolací súd preto z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil v zmysle § 220 OSP tak, že žalobu zamietol.

O trovách tohto konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1,2, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP a žalovanej úspešnej v konaní priznal náhradu trov konania, ktoré si uplatnila za zaplatené súdne poplatky za odpor proti platobnému rozkazu (16,50 eura) a za odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa (16,50 eura) v celkovej sume 33 eur.

Poučenie:

Toto rozhodnutie nemožno napadnúť odvolaním.